

THE FIRST EPISTLE OF PAUL THE APOSTLE TO TIMOTHY

1 Shíí Paul, Bik'ehgo'ihi'nań Hasdánohwinińlíí, la'íí Jesus Christ nohweBik'ehn shendaagoz'aqhíí bighä binal'a'á nshljj; Jesus Christ biláhyú ihi'naa doo ngonel'aq dahíí ndaahóndlji;

2 Timothy, odlä' bee da'anii shiye' nlíni, bich'j' k'e'eshchiji: Bik'ehgo'ihi'nań nohwiTaa la'íí Jesus Christ nohweBik'ehn bilgoch'oba'íí la'íí bits'á'dí' aatét'íí la'íí ilch'j'gont'ééhíí bee nich'j' goz'aq le'.

3 Macedóniayú déyáadá' ániłdéniiid n'íí k'ehgo nanánoshkäqhägo gánániłdish'nii, Éphesus golzeeyú síndaadá' la' nqeehíí lahgo at'éego ilch'ígó'aahíí doo bee ilch'ídaagonoh'aah da le', nldzilgo daabilnnii,

4 Yati' daazhógo alzaahíí la'íí hadíí hadaałinest'aaníí doo qałzhj' baa na'gozni' dahíí doo ídaayełts'áq da le', daabiłnnii ałdó', áí łágó łahadaagoch'idiit'áhgo áile', áí Bik'ehgo'ihi'nań kángon'ááníí doo łayolé' át'éé da, áí ko'odla' zhá bee laile'.

5 Áídá' kojú biyi' nzhqoggo, nłt'éego ánách'it'jíł bígoch'ílsigo, la'íí da'anii ch'odlaqahií bighä koł ijqo doleełgo koł ch'ídaagont'aah:

6 Áí la' nqee k'ihzhj' ádaasdzaago łahadaadit'áhíí doo nt'é be'alñéhi yaa yádaalти'íí daasiljj;

7 Bik'ehgo'ihi'nań yegos'áni yaa ilch'ídaago'aahíí daanlijgo hádaat'jí; ndihíí nt'é daanlıihíí la'íí nt'é nldzilgo yaa yádaalти'íí doo yídaagołsı da.

8 Áídá' begoz'aanií nłt'éhi áile' bídaagonlzj, dábik'ehyú iłch'ígót'aahyúgo, ła'íí bikísk'eh ánádaach'iłlyúgo;

9 Díí ałdó' bídaagonlzj, begoz'aanií nn̄ee dábik'ehyú áadaat'eehií doo bá álzaa da, ndi hadíí doo begoz'aanií yikísk'ehyú áadaat'ee dahíí bá álzaa, doo da'dits'ag dahíí, Bik'ehgo'ihí'nań doo daidnl̄sj dahíí, nchq'go áadaat'iinií, doo biłdaagodiyjh dahíí, ni' biká' nandeehií zhá biłdaanzhqohíí, bitaa hik'e báq' nadailtseedíí, ła'íí nn̄ee nadailtseedíí bá álzaa,

10 Ła'íí nant'j' nakaihií, nn̄ee dabíí iłch'j' biini' daamba'íí yee ídaadiłchoqohíí, nn̄ee ch'a'odaayihiyeehií, léda'iłchoohíí, yáná'iti' yuñe' nadaach'aahíí, ła'íí dahadínta da'añii iłch'ígót'aahíí yits'á'zhj' áadaat'eehií, áí dawa begoz'aanií bá álzaa;

11 Áí da'añii iłch'ígót'aahíí Bik'ehgo'ihí'nań bits'á'dí' baa gozhóni, biyatí' nłt'éhi ba'ihégosini at'éeé, áí baa nagoshnjií shaa godet'aq.

12 Christ Jesus nohweBik'ehn̄ bich'j' ihénsj, áń díí bighä bínensh'qago áshíílaa, sha'ołííhií ła'íí bána'isiidgo áshíílaahíí shił ołtago ba'ihénsj;

13 Shíí dabíntségo Jesus nchq'go baa yashti' ni', biniigodeshłaa ni', ła'íí hoshch'iid ni': áídá' Bik'ehgo'ihí'nań shaa ch'ozbaad, doo bígonsj dayú, ła'íí doo oshdląq dayú ásh't'jí lék'ehíí bighä.

14 NohweBik'ehn̄ biłgoch'oba'íí shich'j' an'odaazlij, odlą' ła'íí ił'ijóóní Christ Jesus biláhyú nohwíyééhií ałdó' shich'j' an'odaazlij.

15 Díí ágolzehíí da'añii ágolzéhi, nn̄ee dawa daayodląqo dábik'eh, Christ Jesus nn̄ee nchq'go ánádaat'iłlií hasdáyihiñiłhíí bighä ni'gosdzán biká'zhj' nyáá; shíí áí itah dázhó itisgo nchq'ihíí

nshkij ni'.

16 Shíí dantsé shiláhyú Jesus Christ dázhó shágoho'aałíí ch'íñah áile'híí bighä Bik'ehgo'ihi'ñań shaa ch'ozbaad, áík'ehgo bikédí'go hadíí da'odląqahgo ihi'naa doo ngonel'aq dahíí yee daahincaa doleekíí ałdó' yágoho'aał doleekíí shágoho'aał n'íí bee bígözj doleekhíí bighä Bik'ehgo'ihi'ñań shaa chozbaad.

17 Áík'ehgo ízisgo Nant'án, dahazhí' golínihi, doo datsaah dahi, doo hit'íj dahi, Bik'ehgo'ihi'ñań dabízhä goyánihi, doo ngonel'aq dayú dahazhí' daabich'idnksj la'íí dázhó ba'ihédaach'inzj le'. Doleełgo at'ée.

18 Timothy shiye', dabíntségo Holy Spirit binkáayú naa yałti' n'íí k'ehgo naa godensh'aahgo gániłdishñii, Áí naa nagolnì' n'íí k'ehgo nłt'éego nagonłkáad le';

19 Ni'odla' nłdzilgo hóńta', la'íí nłt'éego ánánt'ijíí ádígónlzj le'; la' bi'odla' doo daayotq dago daabi'odla' doo nt'é da sili, tsina'eełíí nihiltqodhíí k'ehgo:

20 Áí Hyméneus la'íí Alexánder daaholzéhi itah; áí Bik'ehgo'ihi'ñań doo nchq'go yaa yádaałti' dago yídaagoł'aah doleekhíí bighä ch'iidn nant'án, Satan holzéhi, bich'j' bidéchid, yiniidaagodilñe' doleekgo.

2

1 Áík'ehgo dantségee, nñee dawa yá da'dohkéedgo, yá náda'ohkqąqhgo, Bik'ehgo'ihi'ñań yil daanlijigo yá da'ohkqąqhgo, la'íí ba'ihédaanohsjgo yá da'ohkqąqh le', daanohwiłdishñii;

2 Ízisgo nadaant'aahíí hik'e nn̄ee yedaabik'ehíí dawa bá da'ohkäqah le'; nkegohen'ágógo k'ídaalón'ñiigo daahii'ñaa doleelhií bighä, Bik'ehgo'ihi'ñań bikísk'eh ádaant'eego ɬa'íí dawa daadinlzigo.

3 Ágát'éego da'ohiikäqahíí Bik'ehgo'ihi'ñań Hasdánohwíñiíl bił nłt'éé ɬa'íí bił dábik'eh;

4 Ání nn̄ee dawa hasdáyihiníi hik'e da'anii ágot'eehií yídaagołsi hat'íí.

5 Bik'ehgo'ihi'ñań dała'á nl̄ij, Bik'ehgo'ihi'ñań hik'e nn̄ee bigizhgee siziiníí dała'á, ání Jesus Christ, nn̄ee siliigó nyáhi;

6 Ání nn̄ee dawa ádaidet'ąago yá nada'izníl, nn̄ee binchö'íí yits'áyíníílgó, Bik'ehgo'ihi'ñań ngon'ágá n'íí biká' ngonyáágo ch'íñah siliij.

7 Áí baa yánáshti'go hik'e bá shides'a'go, ɬa'íí doo Jews daanljí dahı odlä' hik'e da'anii ágot'eehií bił ch'ígonsh'aahgo háshi'doltjj; (Christ biláhyú da'anii ádishñii, doo ɬe'ishchoogo da.)

8 Áí bighä dahayú nn̄ee da'okäqahgo hasht'íí, bił daagodiyihgo bigan ts'ídag yee dahdaadolnih, doo hadashkeego da, ɬa'íí doo biini' nakigo da.

9 Isdzáné daanlíni ałdó' da'ákohgo ík'eda'asdlaa le', doo ídaada'odlıígo da, ɬa'íí biini' daagolíígo ídaa daagodzäqo; doo dábitsizil zhä binasdziidgo da, doo óodo hik'e dilkøqhé ɬa'íí diyágé ɬán ílíiníí yee ík'ena'asdlaago da;

10 Áídá' nłt'éego ánádaat'jílíí yee ík'eda'asdlaa le', (ágádaat'jíhií isdzáné Bik'ehgo'ihi'ñań bikísk'ehyú ádaant'ee daanlıihíí dábik'eh.)

11 Isdzán nl̄íni dant'éheego ígol'aah le', idits'ago.

12 Isdzán doo ɬa' nn̄ee yił ch'ígo'aahgo baa go-

densh'aah da, nn̄ee doo yá nant'aa da doleeł ałdó',
ndi dant'éhee at'éé le'.

¹³ Adam dantsé ábi'delzaa, Evehíí ikédí'go
ábi'delzaa.

¹⁴ Bich'j' na'dishch'a'íí doo Adamhíí da, áídá'
isdzánhíí bich'j' na'dishch'a'go Bik'ehgo'ihí'nań,
Dah, biłníihíí dáyitisyú ádzaa.

¹⁵ Ágát'éé ndi isdzáné daanlíni ilchiigo bini-
igodilne' ndi dá yił ch'íhikáh, dayúweh da'odlaqgo,
dawa bił daanzhqogo, bił daagodiyihgo, la'íí biini'
daagolíjgo daahinayaayúgo.

3

¹ Díí da'anii ágolzéhi, Nn̄ee la' ínashood
yinádéz'iiníí binasdziidíí hát'íiyúgo aí na'idziid
nl̄t'éhi hat'íí.

² Ínashood yinádéz'iiníí, bishop holzéhi, doo
hagot'éego baa dahosit'aa dahíí nl̄ij le', bi'aa
dała'áhi, ádaagodzäq, biini' golíni, bi'at'e' nl̄t'éhi,
bista' nakáhíí bił nzhóni, la'íí nl̄t'éego ilch'ígó'aahíí
nl̄ij le';

³ Doo idlaq dahíí, doo dagoshch'j' bágochíj
dahíí, bestso doo yidáhzhj' nl̄ij dahíí; áídá' kóni'
k'ehgo at'ééhíí, nzhqogo at'ééhíí, doo dawahá
ídahát'íí dahíí nl̄ij le';

⁴ Ání bigowągee bichągháshé nl̄t'éego yá nant'aa
le', bichągháshéhíí daabidits'ago, la'íí daabidnksigo;

⁵ (Nnee bichągháshé doo nl̄t'éego yá nant'aa
dayúgo, hagot'éego Bik'ehgo'ihí'nań daayokąqhgo
ha'ánálséhíí nl̄t'éego áyılış doleeł?)

⁶ Doo ánii ínashood silijíhíí da, ágát'éhi nl̄ijyúgo,
itiso da'ídolteełgo ída'odlii lék'eyúgo, dáńko ch'iidn
nant'án bángot'qahií k'ehgo bángodot'aał.

7 Dayúwehyú ałdó' doo ínashood daanlij̄ dahíí nłt'éego yaa nadaagolní'ií nl̄ij̄ le', doo ágát'éhi nl̄ij̄ da lék'eyúgo, dánko baa dahgot'aah doleeł, ch'iidn nant'án biljizh yunę' odotłish.

8 Tédaat'iyéhi nłt'éego áadaayiłsiníí, deacons daaholzéhi, ałdó' biini' daagolíj̄ le', doo nakiyú yáadaaltı' dahíí, bestso doo yidáhzhí' nl̄ij̄ dahíí daanlij̄ le';

9 Nłt'éego ánádaat'íj̄ yídaagołsigo ilch'ígót'aahíí da'ohiidlaaníí doo bígöz̄i da n'íí daayotq̄ le'.

10 Áí ałdó' dantsé nabídá'dintaah le'; áídí' doo baa dah daagost'áni da lék'eyúgo, deacons daanlij̄ doleeł.

11 Da'ágát'éego daabi'aahíí biini' daagolíj̄ le', doo ch'inii daanii dahíí daalij̄ le', ídaa daagodzägo dawa bee daagondlij̄ le'.

12 Deacons daanlíni bi'aa dała'á le', bichagháshé la'íí bigowągee dawa nłt'éego yá nant'aa le'.

13 Deacons daanlij̄go nłt'éego nada'iziidyúgo, nnée nłt'éego baa natsídaakeesihíí la'íí Christ Jesus bits'á'dí' odlq̄íí doo biini' daahäh dago yá sizijhíí daayosbąą.

14 Dét'jhégo nich'j̄ hisháál doleekíi bikádésh'íj̄go díí nich'j̄ k'e'eshchii:

15 Ndi doo hwahá da lék'eyúgo, Bik'ehgo'ihı'nań bichagháshé bitahyú hago'at'éego nłt'éego ách'ít'éehíí bígonkṣíjhíí bighä nich'j̄ k'e'eshchii; áí Bik'ehgo'ihı'nań hiñáhi daayokqähgo ha'ánálséhé at'éé, áí da'anii ágot'eehíí bee bíyah tsı́ n'áhi k'ehgo la'íí bee nłdzilgo begoz'áni at'éé.

16 Bik'ehgo'ihı'nań bee da'ohiidlaq̄hi dázhó doo bígöz̄i da n'íí da'anii daan'ñii, doo hadíí yighä

na'ídílkidgo da: Bik'ehgo'ihi'nań nnee k'ehgo nyáá, Holy Spirit biláhyú dábik'ehyú át'ééhíí ch'i'nah alzaa, Bik'ehgo'ihi'nań binal'a'á yaaká'yú daagolííníí daabo'íj, doo Jews daanlij dahíí bich'í' yádaach'ílti', ni'gosdzáń biká'zhí' bi'dodlaqá, ízisgo idindláádíí biyi' yúdag obi'doltií lék'e.

4

1 Holy Spirit dábígózigo gáníí, Iké'yú goldohyú la' odla' yits'á'zhí' áadaane' doleel, spirits k'izéda'dilteehíí la'íí ch'iidn bits'á'dí' ilch'ígót'aahíí hódaayést'saq;

2 Ágát'éego ilch'ídaago'aahíí ínashood ídaadil'íjigo lèda'ilchoo; binatsekeesíí besh sidogií bee bida'dinlidhií k'ehgo ádaat'ee, áik'ehgo nlt'éego ádaat'eehíí dagohíí doo nlt'éego ádaat'ee dahíí doo yídaagołsí da silij;

3 Ágát'éego ilch'ídaago'aahíí nnonéhela' daayiñii, la' hidáń doo daahsąq da, daayiñii alldó', áídá' Bik'ehgo'ihi'nań áí hidáñhií áyíilaago nnee da'anii ágot'eehíí yídaagolsigo daayodlaaníí ya'ihédaanzigo daayiyaqyúgo Bik'ehgo'ihi'nań bił dábik'eh.

4 Bik'ehgo'ihi'nań áyíilaahíí dawa daanlt'ee, áik'ehgo doo k'ihzhí' ádaile'go da, áídá' ya'ihédaanzigo daayiyaqgo dábik'eh:

5 Bik'ehgo'ihi'nań biyati'íí hik'e okqahíí bee nzhqogo alzaahíí bighä.

6 Jesus bee nohwik'íiyú daanlíni díí ilch'ígót'aahíí bee bich'í' yánánłtihyúgo, Jesus Christ nlt'éego yána'iziidií nłíj doleel, yati' daahohiidlaqahíí la'íí nlt'éego ilch'ígót'aahíí bikisk'eh hiñáálií bee nnłdzilgo ánílsi doo.

7 Yati' Bik'ehgo'ih*i*nań doo bik'eh dahíí, la'íí sáan yati' daazhógo ádaagole'íí doo óyínłts'aq da: Bik'ehgo'ih*i*nań k'ehgo ánt'éé doleełhií bighä idínáńtaahgo bígonł'áah.

8 Kots'í nłdzil doleełhií bighä idínách'intaahíí ayáhágo ilíí, áídá' Bik'ehgo'ih*i*nań k'ehgo ách'ít'éé doleełgo idínách'intaahgo bígoch'il'aahíí, áí dázho dawa bee ilíí, díí ih*i*naahíí biyi' nlt'éego nohwá ngon'áá, la'íí iké'gee ih*i*naahíí biyi' ałdó'.

9 Díí ágolzehíí da'anii ágolzéhi, nn̄ee dawa daabodlaqo dábik'eh.

10 Áí bighä nada'iidziid, la'íí nchö'go nohwaa yádaalти'híí bighä nohwiniidaagonlt'éé, da'anii Bik'ehgo'ih*i*nań hiñáhi bada'ónndligo, áń nn̄ee dawa hasdáyihiniiłíí nl̄ij, dahadíí da'aniiigo daabodlaaní zhá itisgo.

11 Díí ádishñiihiíí nłdzilgo ádaałnñii, la'íí bee ilch'ígon'áah.

12 Áníi nannaahíí bighä doo sínte' da le'; niyatííí, ni'at'e'íí, ni'l'ijóóníí, ninatsekeesíí, ni'odla'íí, nijíí biyi' nzhooníí bee nlt'éego ánt'éé le', da'odlaaní nedaał'ij doleełgo.

13 Akú níyáázhì' Bik'ehgo'ih*i*nań biyati' nn̄ee bich'j' dayúweh daahóñzhii, baa yáńlti', la'íí bee ilch'ígon'áah.

14 Dabíntségo ínashood yánadaaziiníí niká' daadesñiidá' niyi' golíí doleełgo naa hi'néíí dayúweh bee na'izíid le'.

15 Ániłdishñiihiíí dá baa natsíñkees nt'éé; áí dá síñzjíí nt'éego ánáńt'jíł le'; áík'ehgo dayúwehégo ná goldohíí nn̄ee dawa daano'íí doleeł.

16 Ídaagondzä́á, ilch'ígon'áahíí baa gonyáá: áí

k'ehgo dayúwehégo ánáít'íjlyúgo hasdánnáh, hadín nidits'agíí ałdó' hasdádogaał.

5

¹ Báyání nlíni doo bił ntéh da, áídá' nitaa nlíni k'ehgo baa natsíneesgo bidag yánlti'; nnée ánii nakaiyeehíí nik'isyú k'ehgo bidag yánlti';

² Sáan daanlíni nimaa k'ehgo ádaahón'ñiih, dilkoqhgo ádinlzigo isdzáné ánii nakaiyeehíí nilahkií k'ehgo ádaahón'ñiih.

³ Sáan itsaa daanlíni, doo hagot'éego bich'ogo'ñii dahíí daadínl̄sigo bich'onñii le'.

⁴ Sáan itsaa nlíni bichagháshé, dagohíí biwóyéta, bich'ínéta daagolíjyúgo, áí bigowagee Bik'ehgo'ihí'ñań k'ehgo ihí'ñaahíí yídaagoł'aah le', áík'ehgo bishchiiníí bidená nanáda'ahi'ñiił le'; áí Bik'ehgo'ihí'ñań bił nłt'éé ła'íí bił dábik'eh.

⁵ Itsaa nlínihiíí, dasahndi nagháhi, Bik'ehgo'ihí'ñań ya'ołíigo dayúweh na'ókeedgo na'okąąh, tl'e'gee ła'íí jjiggee.

⁶ Áídá' gonelijihíí zhá hádéz'íjhíí, hiñaa ndi daztsáni k'ehgo at'éé.

⁷ Díí nłdzilgo bee bił ch'ígon'áah le', áík'ehgo doo baa dahdaagot'aah da doleel.

⁸ Dahadíní bik'íí, dabíí bichagháshé zhá itisgo, doo nłt'éego áyíłṣi da lék'eyúgo, doo oshdląą da ñiihiíí k'ehgo at'éé, doo odląą dahíí bitisgo nchö'go adzaa.

⁹ Isdzáné ła' doo hwahá gostádin bił łegodzaa dahií, itsaa daanlíni, doo itah bizhi' bá ágóle' da, ła'íí biką' dała'á n'íiyúgo zhá itah bizhi' bá ágóle',

¹⁰ Nłt'éego binasdziidií bee baa na'goni' le', chagháshé daayinesaqyúgo, baa hasta' nách'ikah

hat'íiyúgo, ínashood bikee yá tátáígisyúgo, bich'íyéego nadaagowahíí yich'odaaniiyúgo, la'íí na'idziid daanzhooníí dawa nayik'íiziid lék'eyúgo itah bizhi' bá ágóle'.

11 Áídá' itsaa áníí nakaiyeehíí doo itah bizhi' bá ágóle' da: áí dánko nniinéh hádaat'íjigo Christ yits'ázhí' áadaane';

12 Áík'ehgo dantsédá' Bik'ehgo'ihi'nań bá na'isiid doleeł daanii n'íí k'ihzhí' ndaizné'híí bighä biniendaagodilnéhíí bee bändaagodot'aał.

13 Gotahkaigo daazhógo anákeelíí yídaagoł'aah aldó'; doo áí zhá da, ch'inii daanii la'íí dawahá yaa yádaalти', doo bidildoo dahíí ndi, doo yaa yádaalти' da le'at'éé n'íí ndi yaa yádaalти'.

14 Áík'ehgo díí hásht'íyí, itsaa áníí nakaiyehíí nnádaałse' le', bichagháshé ádaagole', bigowä nlt'éégo ádaayılsj, áík'ehgo nohwits'ázhí' áadaat'eehíí doo nohwaa ch'inii ádaile' da doleeł.

15 Ilk'idá' la' Satan yich'ígo áadaasdzaa.

16 Nnee la' dagohíí isdzán ínashood nlíni bik'íí itah itsaa nlíiyúgo yich'onii le', ínashood daanliinií doo nadaabinłł'og da doleełhíí bighä; áík'ehgo itsaa daanlíní doo hagot'eeégo bich'ogo'ñii dahíí yich'odaanii doleeł.

17 Ínashood yánadaaziiníí nlt'éégo yikísk'eh nádaaziiníí nakidn da'ágánelt'eego daidinłsigo bich'íyéego na'ihiniil, hadíí yánádaaltihíí la'íí ilch'ígo'aahíí nayik'ída'iziidií da'áí zhá itisgo.

18 Bik'ehgo'ihi'nań biyati' bek'e'eshchiiníí gáñíí, Magashii t'oh naghái hayíił'esdá' bizé' doo bik'en'áah da. La'íí aldó' gáñíí, Hadíí na'iziidií bich'íyéego na'i'ñiiłgo goz'ąą.

19 Ínashood yásizíni baa dahgosit'aahíí doo óyénłts'ąą da le', naki dagohíí taagi hilt'eego daayo'jj̄ lék'eyúgo zhá.

20 Nchq'go ánádaat'jj̄líí dawa biñáál bił ntéh, ɬa'ihíí biini' daaháh doleelhíí bighä.

21 Bik'ehgo'ihi'ñań ɬa'íí Jesus Christ nohweBik'ehní, ɬa'íí Bik'ehgo'ihi'ñań binal'a'a yaaká'yú daagolíiníí bitahasdlaahíí binadzahgee nawode bee gáníldishñii, Díí baa nich'j̄ yashti' n'íí bénánłñiihgo baa nanñaa, nñee doo dała'a itisgo nił nzhq̄da, doo il'anigo baa natsínkeesgo da.

22 Bik'ehgo'ihi'ñań biyati'ií yee yánáltih doleełgo nñee da'adza'ií doo dagoshch'j̄' biká' ndenłñíih da; nñee nchq'go adzaahíí doo bił dała' ánt'éé da; dilkq̄ohgo ádinlz̄.

23 Kodí' godezt'i'go doo tú zhá nidlaq̄ da, áídá' ayáhágo dahts'aa bitoo nidlaq̄, nibid bich'j̄' nzhq̄ohíí bighä, ɬa'íí da'ákozhä dinñiihíí bighä.

24 Nñee ɬa'ch'í'nah nda'ilsiih, áík'ehgo dagoshch'j̄' baa yá'iti' doleel; áídá' ɬa'ihíí binchq'íí doo dagoshch'j̄' daahiiltséh da.

25 Da'ágát'éego nñee ɬa' nlt'éego ánát'jj̄líí bik'izhj̄' hit'jj̄; doo hit'jj̄ da ndi, doo hagot'éego nádil'jj̄ da.

6

1 Isnáh daanliiníí binant'a' daanliiníí daidnls̄ le'; doo ágádaat'jj̄ dayúgo Bik'ehgo'ihi'ñań bizhi' ɬa'íí bee ilch'ígot'aahíí doo dilz̄ dago ádaile'.

2 ɬa' binant'a' ínashood daanlijyúgo, odlaq̄ yee bik'isyú daanlijhíí bighä doo yitsiyú ádéstjj̄ da le', áídá' na'idziidíí bee bich'odaanjiihíí ínashood Bik'ehgo'ihi'ñań bił daanzhooníí daanlijhíí bighä

dayúweh nłt'éego yá nada'iziid le'. Díí dawa iłch'ígon'áah, ɬa'íí bee bidag yádaanłti'.

³ Ła' nñee ɬahgo iłch'ígó'aah lék'eyúgo, ɬa'íí Jesus Christ nohweBik'ehn̄ biyati' da'anjihíí ɬa'íí Bik'ehgo'ihı'nań k'ehgo be'ách'ít'éego iłch'ígót'aahíí doo bił dábik'eh da lék'eyúgo;

⁴ Ání doo nt'é yígólsı' da ndi ídilkąqah, ɬa'íí na'ídílkid ɬa'íí agodit'áhií zhá bił nłt'éé, áí ɬa' býyéehíí ídáhách'ít'iiníí áile', ɬa'íí iłch'j' nagonłkaadíí, dénchq'ego aayá'iti'íí, ɬa'íí nchq'go ɬaadaagoch'odlıíhíí ałdó' áile',

⁵ Nñee ágádaat'eehíí biini' daachqodgo da'anii ágot'eehíí bits'á'zhı'go ádaasdzaahíí dayúweh ɬahadaadit'áh, daazhógo Bik'ehgo'ihı'nań k'ehgo ách'ít'éehíí bee ich'it'jı' daanzı': ágádaat'eehíí doo bił nahkai da.

⁶ Ndihíí Bik'ehgo'ihı'nań k'ehgo ách'ít'éehíí ɬa'íí koł dábik'ehyú ch'ihınaahíí da'anjii bee ɬáqo ich'it'jı'.

⁷ Doo nt'é ni'gosdzáń biká' bił daagosiidlıjı' da, áídí' da'anjigo daan'ñiigo doo nt'é ch'ídaan'né' da doleeł.

⁸ Nohwihidáń ɬa'íí nohwı'íí daagoljı́híí bighä nohwıł daagozhqó le'.

⁹ Áídá' hádaaldzil hádaat'iiní nabídaadintaahíí ɬa'íí bánakjı'íí'áhií yee nihidéh, ɬa'íí doo daagoyaq dago ɬa'íí inı́'da'dilnı'go nchq'go hádaat'iiní yee nihidéh, áí daabiłchoqh, ɬa'íí da'itsaahíí begoz'aq yune' odaabiłkaad.

¹⁰ Bestso bidáhzhı' ch'iljı́híí nchq'go ágot'eehíí dawa bikeghad at'éé: áí ɬa' ídáhádaat'jı'go odlą' yits'á'zhı' ádaane', ɬa'íí ɬáqo doo bił daagozhqó dahíí yee inı́'da'dilnı'.

11 Ndihií ni, Bik'ehgo'ihi'nań bána'iziidíí nílíni, ágádaat'eehií dawa bits'áñlyeed; dábik'ehyú ánt'ée le', Bik'ehgo'ihi'nań be'ánt'ée le', ni'odla' golíí le', nił'ijóó le', níni' k'eh ánl̄s̄j, ɬa'íí nijíí yunę' isht'egodnt'ée le'.

12 Nohwi'odla' bá nagonlkáad le', dahazhíj ihi'naahíí nłdzilgo hóntaq, áí bich'j ni'dokeed ni', áídí' ch'iláni binááł ni'odla' bee hándzii ni'.

13 Díí nawode bee ágániłdishnii, Bik'ehgo'ihi'nań dawahá daahi'naago áyílsiníí binadzahgee, ɬa'íí Christ Jesus, Pontius Pilate holzéhi binááł bi'odla' nłt'éeego yee hadzii n'íí ałdó' binadzahgee;

14 Díí begoz'aaníí bikísk'eh ánt'ée, doo hayú naa daats'idiłhił dago, doo naa dahgosit'aah dago, Jesus Christ nohweBik'ehn nádzáázhíj:

15 Áí bijjj biká' ngonyáágee Bik'ehgo'ihi'nań ch'íñah áile' ndi at'ée, ání zhá Nant'án baa gozhóóníí, ízisgo nant'ánhíí bitisgo Nant'án, yedaabik'ehíí bitisgo yeBik'ehn;

16 Ihi'naa doo ngonel'ąą dahíí da'án zhá bits'ádíhi at'ée, ání idindláádíí yiyy' golíí, doo hadíí ákóne' nowáhi at'ée da; ání doo hak'e nnee bo'jj da, doo daaboltséh át'ée da: ání dahazhíj dílži le', ɬa'íí dahazhíj dawa yebik'eh le'. Doleelgo at'ée.

17 Nnee ni'gosdzáán biká' hádaaldzilíí gádaabiłnii, Doo itisgo ídaadisołnil da le', ɬa'íí yee hádaaldzilíí dá doo ba'olníízhíj doo ba'ołíí da le', áídá' Bik'ehgo'ihi'nań hiñáhi bada'ołíí le', ání bilgoch'oba'go dawahá nohwił dábik'ehyú doleełíí ch'ida'izkaadgo nohwaa yihinííł.

18 Nłt'éehéíí baa nahkai le', daabilnii, ɬáágógo nłt'éeego ánádaah'tjjł, ɬa'íí nohwíyéhéíí ɬa'dí'

nadaahniih, ḥa'íí ich'odaahnii le';

¹⁹ Kjh bitl'áah ḥedn'aahíí nłdzilyúgo kjhíí nłdzilgo goz'qą, da'álk'ehgo nlt'éego áńádaaht'iílyúgo yunáásyú goldohyú nłdzilgo nasozij doleel áík'ehgo ihi'naa doo ngonel'qą dahií bee daahinohnaa doo, daabiłñii.

²⁰ Timothy, bee na'osdli'íí baa gonyáqá, yati' Bik'ehgo'ihi'nań doo bik'eh dahií, ḥa'íí yati' da'ílinígo nadaagoch'ijaahíí bits'á'zhí' ánt'éé, ḥa'íí ígołqago bil'ígóziníí ga'ánolini, Bik'ehgo'ihi'nań biyati' bits'á'zhí' ilch'ígót'aahíí, ałdó' bits'á'zhí' ánt'éé.

²¹ La' áí il'ígóziníí daayodlqago da'anii odlą'íí yits'á'zhí' ádaane'go nda'ahiłsiih. Bik'ehgo'ihi'nań bilgoch'oba'íí bee nich'j' goz'qą le'. Doleelgo at'éé.

**The New Testament of our Lord and Saviour
Jesus Christ
New Testament in Apache, Western (US:apw:Apache,
Western)**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Western Apache (Apache, Western)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012,Wycliffe Bible Translators. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apache, Western

© 2012,Wycliffe Bible Translators. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023
22cab38e-86e0-5c5b-8972-5c0fa467c049